

Начало>Вашите права>Основни права>Добри практики на държавите членки във връзка с Хартата Добри практики на държавите членки във връзка с Хартата

Литва

Държавни политики, които насърчават използването и осведомеността за Хартата сред законодателите, администрацията, правоприлагащите и съдебните органи.

Основата, която гарантира, че съвместимостта на законопроектите с Хартата се оценява като част от законодателния процес, е член 9, параграф 4 от Закона за принципите на законотворчеството (*Teisėkūros pagrindų įstatymas*), в който се предвижда оповомощените от правителството органи да изготвят заключения относно съвместимостта на законопроектите с правото на ЕС, решенията на Съда на Европейския съюз, международните договори, по които Република Литва е страна, Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и решенията на Европейския съд по правата на човека. Тези заключения се предоставят и на субекта, който приема правния акт. Въпреки че изискването за спазване на Хартата не се упоменава изрично в тази разпоредба, изискването за гарантиране на съответствието с правото на ЕС включва и осигуряване на съответствие с Хартата. Практиката показва, че разпоредбата се разбира по този начин. Например в заключенията си относно законопроект за изменение на Литовския закон за изборите за Европейския парламент (*Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas*) Дирекцията по европейско право (*Europos teisės departamentas*) посочва, че следва да се приеме, че разпоредбите, които ограничават упражняването на включеното в член 39, параграф 1 от Хартата право на гражданите да избират и да бъдат избирани в изборите за Европейския парламент (а именно разпоредбата, според която едно и също лице може да бъде избрано за Европейския парламент не повече от два последователни пъти), но които не отговарят на условията, обосноваващи такова ограничение, както е посочено в член 52 от Хартата (ограниченията трябва да бъдат предвидени в закона, да зачитат основното съдържание на въпросните права и да бъдат пропорционални), противоречат на правото на ЕС (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/325a8fb0199811e9bd28d9a28a9e9ad9?positionInSearchResults=1&searchModelUID=2d93c2bd-31b3-4e97-b94e-d931ddae3ca2>).

Инструменти, които спомагат за по-доброто разбиране на Хартата и случаите, в които тя се прилага

На уебсайта на Министерството на правосъдието (*Teisingumo ministerija*) е публикувано

Ръководство за съдебната практика на Съда на Европейския съюз (*Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos vadovas*), в което се предоставя информация и по въпроси, свързани с прилагането на Хартата. На уебсайта се предоставя също така връзка към публикуваната на уебсайта на Европейската комисия информация за защитата на правата, предоставени от правото на ЕС (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-reikalų-koordinavimas/es-teises-perkelimas-ir-igyvendinimas> с връзка към

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/help-defending-your-rights/individuals_bg). Ще бъде предоставена и връзка към *Наръчника за прилагане на Хартата на национално равнище*, публикуван от Агенцията на Европейския съюз за основните права, веднага щом бъде преведен на литовски език.

Като част от проекта „Засилване на реакцията спрямо престъпленията от омраза и словото на омразата в Литва“, изпълняван от Министерството на вътрешните работи (*Vidaus reikalų ministerija*), Главната прокуратура (*Generalinė prokuratūra*) и Службата на инспектора по журналистическа етика (*Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba*), се осигурява съвместно обучение за полицейски служители, прокурори и съдии, финансирано по линия на програмата „Права, равенство и гражданство“ на Европейския съюз (2014—2020 г.). При публикуване на правна информация, свързана с борбата с престъпленията от омраза, предназначена както за служители, така и за жертви, Министерството на вътрешните работи предоставя връзка към специален раздел на уебсайта на Агенцията на Европейския съюз за основните права (<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-saugumas-1/atsakas-i-neapykantos-nusikaltimus-ir-neapykanta-kurstancias-kalbas> с връзка към

<https://fra.europa.eu/bg/themes/hate-crime>).

Използване и популяризиране на инструменти, свързани с Хартата, разработени от други държави — членки на ЕС, или от други заинтересовани страни в ЕС

Вж. посочената по-горе информация относно връзките към уебсайтовете на институциите и агенциите на Европейския съюз.

Сътрудничество със заинтересовани страни за популяризиране на използването и повишаване на осведомеността относно Хартата на основните права на ЕС

Примери за сътрудничество между правозащитници и национални органи, които допринасят за по-добрата осведоменост и използването на Хартата

Литва е възприела практиката за провеждане на годишни **Национални форуми по правата на човека** (*Nacionaliniai žmogaus teisių forumai*). През 2019 г. форумът беше организиран от Литовския форум на хората с увреждания (*Lietuvos negalios organizacijų forumas*), Службата на омбудсман за равните възможности (*Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba*), Службата на омбудсманите на Сейма (*Seimo kontrolierių įstaiga*), Комитета на Сейма по правата на човека (*Seimo Žmogaus teisių komitetas*), Министерството на външните работи (*Užsienio reikalų ministerija*), Службата на омбудсман за правата на детето (*Vaiko teisių kontrolieriaus įstaiga*), университета „Vytautas Magnus“ (*Vytauto Didžiojo universitetas*) и Коалицията на организациите по правата на човека (*Žmogaus teisių organizacijų koalicija*).

Примери за сътрудничество между национални органи и академични среди, които допринасят за по-добрата осведоменост и използването на Хартата

Съветът за научни изследвания на Литва (*Lietuvos mokslo taryba*) финансира проведено от Вилнюския университет (*Vilniaus universitetas*) научно изследване относно „Прилагането на Хартата на ЕС като стандарт за защитата на индивидуалните права на наднационално и национално равнище“. Чрез изследването беше разгледана степенята, в която Хартата и разпоредбите ѝ се прилагат освен от съдилищата и органите за досъдебно разследване и от позоваващите се на тях литовски органи, които в своите области на дейност вероятно ще се занимават най-често с разглеждане на жалби относно попадащите в обхвата на Хартата индивидуални права. По време на изследването се иска информация за това

дали обществеността и правната общност са достатъчно запознати със значението на Хартата за защитата на основните права и дали Хартата се разглежда като действително ефективен стандарт за защита на основните права, както и дали се разглеждат въпроси, свързани с използването на Хартата за защита на конкретни права. [Резултатите от изследването](#) бяха оповестени публично.

Примери за неправителствени инициативи, които насърчават използването и осведомеността за Хартата във Вашата страна

На своя портал „Моите права“ („*Mano teisės*“) НПО „Литовски център за правата на човека“ (*Lietuvos žmogaus teisių centras*) предоставя връзка към уебсайтовете на институциите и агенциите на Европейския съюз, включително Агенцията на Европейския съюз за основните права.

Публикуваните на портала текстове разглеждат и въпроси, свързани с прилагането на Хартата.

Последна актуализация: 07/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.